

Kapitola první

Hrdinství jsou všude kolem nás

Její otec byl tak trochu podivín. Připomínal načepýřené-
ho, rozcuchaného papouška, jenž nemá ponětí o společenské
konverzaci a beztaktně mele pořád jen svou. Byl to sice dobrák
od kosti, ale nedokázal myslet na nic jiného než na sebe a na své
nepříliš duchaplné nápady. Jestli bylo na světě vůbec něco, co
mě mohlo přimět vyhýbat se Markétě, byla to představa, že bych
jednoho dne měl takového tchána. Jsem přesvědčen, že pan
Hungerton – tak se ten člověk jmenoval – v hloubi svého srdce
opravdu věřil, že docházím třikrát týdně do jeho domu jen pro
potěšení z jeho společnosti, a zejména proto, abych slyšel jeho
názory o bimetalismu – což je národohospodářská nauka, kte-
rou znamenitě ovládal. Na rozdíl ode mne, jenž s bídou a nou-
zí věděl, že bimetalismus je měnová soustava založená na dvou
kovech, tedy na zlatě a stříbře.

Onoho večera, o němž zde vyprávím, jsem přes hodinu naslouchal jeho monotónnímu cvrlikání o tom, že špatná mince vytlačuje dobrou minci, že rupie ztrácí na hodnotě, že hodnota stříbra je pouze symbolická, a jak to je doopravdy s ryzostí mincí ve vztahu k jejich směnitelnosti.

„Dejme tomu,“ křičel, co mu roztřesené hlasivky stačily, „dejme tomu, že by všichni věřitelé na světě současně vypověděli všechny půjčky a trvali na okamžitém splacení. Co by se za dnešní situace stalo?“

S odpovědí jsem si vůbec nemusel lámat hlavu. Řekl jsem mu podle pravdy, že bych se v takovém případě rázem ocitl na mizině. Nato pan Hungerton dopáleně vyskočil ze židle a prohlásil, že jsem nenapravitelný vtipálek, kterému není nic svaté a s nímž nelze vést rozumnou řeč. Poté nakvašené odešel hodit se do parády, neboť měl večer schůzi své zednářské lóže.

Konečně jsem byl s Markétou sám – a osudná chvíle nadešla! Po celé odpoledne mi bylo jako vojákovi, jenž čeká na povel, který ho pošle do boje snad předem ztraceného. Naděje na vítězství a obava z nezdaru se střídaly v mém srdci.

Seděla vedle mne a její hrdý jemný profil se rýsoval před rudým závěsem okna. Jak krásná byla! A přitom jak nedostupná! Byli jsme přáteli, opravdu velmi dobrými přáteli; a přece jsem nikdy nedokázal překonat hranici kamarádství, jaké jsem mohl navázat s kterýmkoliv ze svých kolegů-reportérů v redakci *Gazetty*. Markéta mi byla přítelkyní dokonale upřímnou, dokonale přívětivou a naprosto neženskou. A já mám instinktivní nedůvěru vůči ženám, které jsou v mé společnosti příliš upřímné a sebejisté. Není to pro muže žádné dobré znamení. Jakmile se totiž v ženě ozve skutečný milostný cit, přidruží se k němu plachost, bázlivost a nedůvěra – dědictví starých nedobrych časů,

kdy láska byla často provázena násilím. Sklopená hlava, odvrácené oči, zajímavý hlas a náznaky obranných gest, to všechno – a nikoliv přímý, neuhýbající pohled a upřímné odpovědi – jsou pravá znamení vášně. To jsem poznal již za svého nedlouhého života – nebo je to vědění zděděné po nescíslných generacích předků, vědění, kterému říkáme instinkt.

Markéta byla vrchovatě obdařena vším, co dělá ženu ženou. Občas někdo soudil, že je chladná a bezcitná, ale taková myšlenka byla takřkajíc urážkou veličenstva. Delikátně osmahlá pleť skoro orientálního zabarvení, vlasy havraní černě, velké jasné oči, plné, avšak kouzelně modelované rty – všechny znaky vášně tu byly. Ale sklíčeně jsem si uvědomoval, že se mi dosud nepodařilo rozluštit záhadu, která tu vašeň vzbudit. Ale tak či onak – ať to dopadne jakkoliv, jedno je jisté: dnes večer skončuji s nejistotou a vynutím rozhodnutí. Koneckonců nemůže udělat víc než dát mi košem, a je lepší být odmítnutým nápadníkem než přijatým bratrem.

Tak daleko jsem dospěl v myšlenkách, a právě jsem se chystal přerušit dlouhé trapné mlčení, když ke mně obrátila dvojici tmavých kritických očí a potřesením pyšné hlavy mi udělila úsměvné pokárání.

„Něco mi říká, že se chystáte požádat mne o ruku, Nede. Byla bych ráda, kdybyste to neudělal, protože náš dosavadní vztah je mnohem hezčí.“

Přisunul jsem svou židli kousek blíže. „A jak víte, že jsem vás chtěl požádat o ruku?“ otázal jsem se, a mé překvapení bylo opravdové.

„Cožpak to ženy vždycky nevědí? Myslíte snad, že se vůbec někdy stalo, aby žena byla nabídnutím k sňatku překvapena? Ale Nede, naše přátelství bylo tak milé a příjemné! Byla by věčná škoda pokazit tak krásný vztah! Necítíte, jak skvělé to je,

když mladá žena a mladý muž spolu mohou mluvit jako člověk s člověkem, jak jsme spolu mluvivali my dva?“

„To nevím, Markéto. Víte – jako člověk s člověkem mohu mluvit například s – přednostou, náčelníkem stanice.“ Nevím, proč mi přišel na mysl zrovna železničář, ale na mysl mi napochodoval a oba nás rozesmál. „Ale vůbec mě to neuspokojuje. Chci vás obemknout pažemi, chci cítit vaši hlavu na své hrudi a, Markéto, tolik toužím –“

Když viděla, že se chystám předvést v praxi některé ze svých teoretických tužeb, vyskočila ze židle. „Všechno jste pokazil, Nede,“ řekla. „Vzájemnost je tak krásná a přirozená, pokud se do toho nezapletou pocity tohoto druhu. Je to veliká škoda. Cožpak se nedokážete ovládat?“

„Já jsem to nevyalezl,“ hájil jsem se. „Je to zákon přírody. Je to láska!“

„Snad je to jiné, když milují oba. Já sama jsem lásku dosud nepocítila.“

„To snad není ani možné, Markéto – vy, žena tak krásná a oduševnělá! Och Markéto, vždyť jste přímo stvořená pro lásku! Musíte milovat!“

„Člověk musí vyčkat, až to přijde samo.“

„Ale proč mě nemůžete milovat, Markéto? Překáží vám můj zevnějšek, můj vzhled nebo co?“

Trochu ji to obměkčilo. Vztáhla ke mně ruku – bylo to gesto tak graciézní a blahosklonné – a odsunula mou hlavu. Pak se mi zadívala do očí a usmála se na mne úsměvem zpola zadumaným, zpola toužebným.

„Ne,“ řekla po chvíli, „to není důvodem. Nejste člověk ješitné povahy, a proto vás mohu klidně ujistit, že váš vzhled není příčinou. Překážka je hlubší.“